

**Держава, політика,
влада**

Звідки з'явилась Держава ?

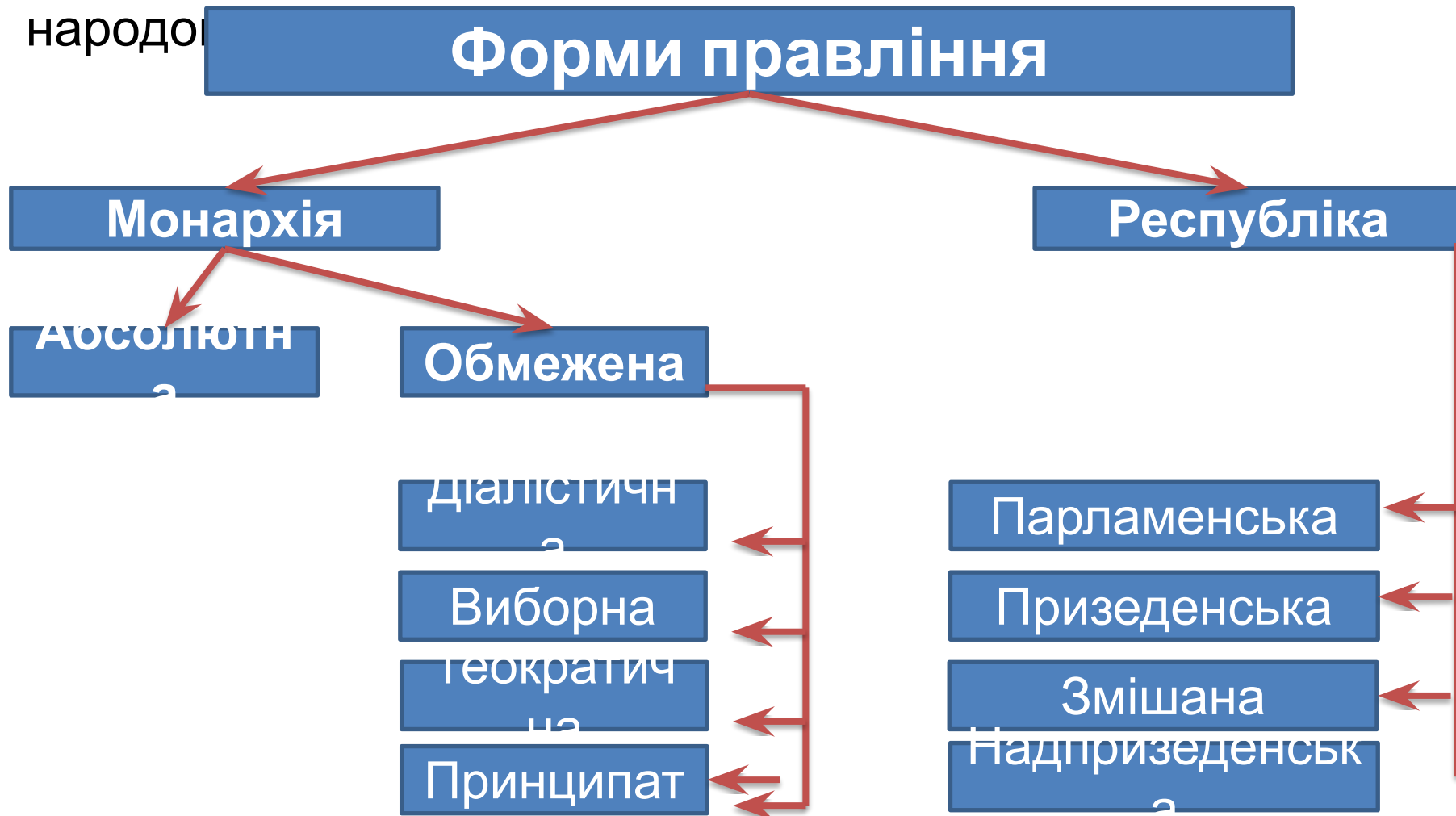
Держава — це організація політичної влади, головний інститут політичної системи суспільства, який спрямовує і організовує за допомогою правових норм спільну діяльність людей і соціальних груп, захищає права та інтереси громадян.

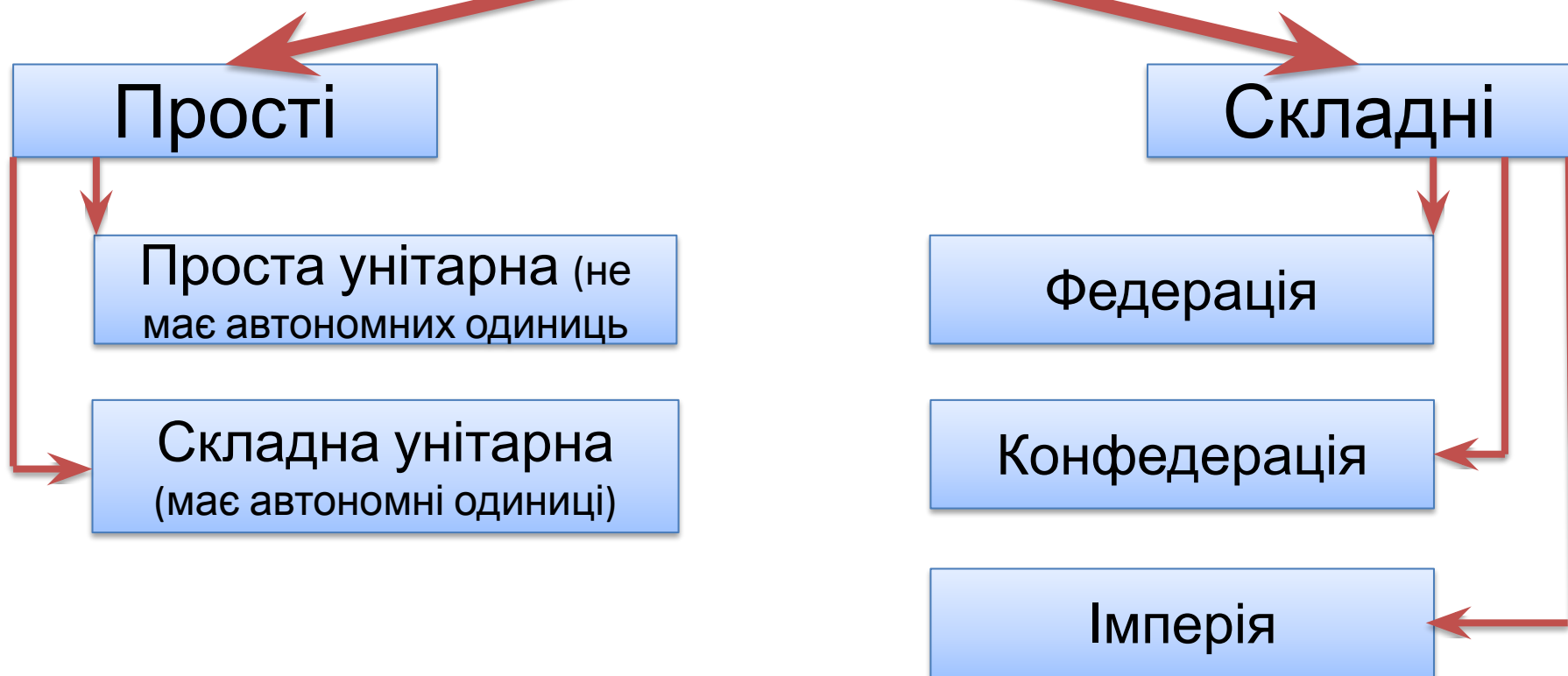
Сутність держави — це внутрішній зміст її діяльності, який виражає єдність загальносоціальних і вузьокласових (групових) інтересів громадян. Будь-яка держава, разом із вирішенням суто класових завдань, виконує й загальносоціальні завдання («спільні справи»), без яких не може функціонувати жодне суспільство. Це — засоби зв'язку і транспорту, будівництво шляхів, іригаційних споруд, боротьба з епідеміями, злочинністю, заходи щодо збереження миру то інші.

Форма правління – це організація верховної державної влади, порядок її утвердження і діяльності, компетенція і взаємозв'язок її органів, а також їх взаємовідносини з народом

Форма державно устрою – це спосіб територіального устрою держави, який визначає порядок взаємодії центральної, регіональної та місцевої влади.

Держава за формою державного устрою

Демократія — політичний режим, за якого єдиним легітимним джерелом влади в державі визначається її народ.

При цьому управління державою здійснюється народом або безпосередньо опосередковано, через обраних представників (представницька демократія).

Основними ознаками демократії є:

- 1) визнання *народу* джерелом влади;
- 2) рівноправність громадян;
- 3) підпорядкування меншості більшості у прийнятті рішень та їх виконанні;
- 4) виборність основних органів держави.

ECONOMIST INTELLIGENCE UNIT: ІНДЕКС ДЕМОКРАТІЇ КРАЇН СВІТУ 2011 РОКУ

Рейтинг	Країна	Індекс	Категорія
1	Норвегія	9.80	Повна демократія
2	Ісландія	9.65	Повна демократія
3	Данія	9.52	Повна демократія
19	США	8.11	Повна демократія
45	Польща	7.12	Недостатня демократія
79	Україна	5.94	Змішаний режим
117	Росія	3.92	Авторитарний режим
139	Білорусь	3.16	Авторитарний режим
165	Туркменістан	1.72	Авторитарний режим
166	Чад	1.62	Авторитарний режим
167	Північна Корея	1.08	Авторитарний режим

Влада — слово, що використовується в українській мові для назви кількох різних, але взаємопов'язаних понять:

- Право та можливість керувати, розпоряджатися чимось або кимось.
- Політичне панування, політичний устрій.
- Керівні державні органи (цивільна влада; судова, законодавча, виконавча), уряд чи особи, що мають урядові повноваження.
- Військова міць (військова влада)

Законодавча влада — це делегована народом своїм представникам у парламенті державна влада, що має виключне право ухвалювати закони. Законодавча влада відповідає за обговорення і проголошення законів, а також за перевірку роботи виконавчої та судової гілок влади.

Виконавча влада - розробляє і втілює державну політику, спрямовану на забезпечення виконання законів, та керує сферами суспільного життя. Має можливість самостійно приймати рішення, необхідні для виконання цих завдань, проте є підзвітною законодавчій гілці влади. За дотриманням чинного законодавства, в тому числі і органами виконавчої влади, слідує **судова влада**.

Судова влада — незалежна і самостійна гілка державної влади, яка здійснюється судовими органами, і реалізується судами.

Органи судової влади вирішують правові суперечки між конкретними особами, а також розглядають справи щодо норм контролю, а саме: відповідності законів конституції і підзаконних

Політика—цілеспрямована діяльність у галузі взаємовідносин між різними суспільними групами, державами й народами, пов'язана із боротьбою за здобуття або утримання державної влади, як знаряддя регулювання і формування цих стосунків.

Розрізняють політику внутрішню і зовнішню. **Внутрішня політика** охоплює основні напрямки діяльності держави, її структур і органів державної влади з регулювання взаємодії людей усередині країни.

Зовнішня політика — діяльність держави на міжнародній арені, що регулює її стосунки з іншими суб'єктами зовнішньополітичної діяльності: державами, зарубіжними партіями, іншими громадськими об'єднаннями, міжнародними організаціями.

Політика -
дело тонкое...

Політична партія — особлива громадська організація (об'єднання), що безпосередньо ставить перед собою завдання оволодіти політичною владою в державі або взяти в ній участь через своїх представників в органах державної влади та місцевого самоврядування.

В Україні політична партія — це зареєстроване згідно з Законом України «Про політичні партії в Україні» добровільне об'єднання громадян — прихильників певної загальнонаціональної програми суспільного розвитку, що має своєю метою сприяння формуванню і вираженню політичної волі громадян, бере участь у виборах та інших політичних заходах.

Функції партій:

1. Представництво інтересів.
2. Комунікативна функція.
3. Формування і підбір політичних еліт та соціалізація.
4. Розробка політики та здійснення політичного курсу.
5. Функції соціальної інтеграції.

Партійна система — система відносин суперництва та співробітництва між існуючими у конкретному суспільстві політичними партіями.

Різновиди партійних систем.

Виходячи зі специфіки загальносистемних характеристик політичних систем, можуть бути запропоновані такі групи класифікацій цих систем:

- 1) стабільні та нестабільні;
- 2) здатні зберігати цілісність та такі, що розпадаються;
- 3) функціонуючі у нормальній та у надзвичайній обстановці;
- 4) поляризовані, багатополярні та атомізовані;
- 5) альтернативні та неальтернативні;
- 6) молоді та такі, що мають досить тривалу історію і базуються на сталих традиціях;
- 7) партійні системи, що знаходяться на етапі свого зародження, та такі партійні системи, що перебувають на стадії успішного розвитку або увійшли в період свого занепаду і саморуйнування;

Типологізація партійних систем

В основі типологізації партійних систем лежить застосування “суто політичних” критеріїв. На цій теоретичній базі можуть бути запропоновані такі групи класифікації партійних систем:

- 1) системи, в яких партії мають власне політичний характер, та системи з переважанням партій, що за своєю природою є псевдополітичними і являють собою побудовані на комунальних сімействених чи земляцьких принципах клани;
- 2) такі, що відіграють провідну роль у формуванні реальної політики держави і суспільства, та такі, що грають другорядну роль у політичній системі ;
- 3) системи з “вирізанням певного сегменту політичного спектру” та ліберальні - без встановлення досить суворих ідеологічних критеріїв для надання офіційного дозволу на функціонування конкретних політичних партій;
- 4) однопартійні, двопартійні, багатопартійні;
- 5) революційні, реформаторсько-стабілізаційні, консервативні;
- 6) плюралістичні, обмежено плюралістичні та монолітичні;
- 7) націоналістичні та полікультурні;
- 8) релігійні та світські;
- 9) марксистські, “національного” соціалізму та несоціалістичні;
- 10) соціалістичні, капіталістичні, феодалістичні, рабовласницькі

**ДЯКУЮ ЗА
УВАГУ**